

Revisionsrapport
Granskning av
årsredovisning 2014.

Härjedalens kommun

Innehåll

1.	Sammanfattning.....	1
2.	Inledning	2
2.1	Bakgrund.....	2
2.2	Revisionsfråga och kontrollmål.....	2
2.3	Avgränsning	3
2.4	Revisionskriterier och metod	3
3.	Granskningsresultat.....	4
3.1	Förvaltningsberättelse	4
	Kommentarer:	4
3.2	Investeringsredovisning	5
	Kommentarer	5
3.3	Driftredovisning.....	5
	Kommentarer	5
3.4	Balanskrav	6
	Kommentarer	6
3.5	God ekonomisk hushållning.....	6
	Kommentarer	6
3.6	Resultaträkning.....	7
	Kommentarer	7
3.7	Balansräkning	7
	Kommentarer	7
3.8	Finansieringsanalys	7
	Kommentarer	8
3.9	Sammanställd redovisning.....	8
4.0	Avvikelse från RKR:s rekommendationer och god redovisningssed.....	8

1. Sammanfattning

Revisorerna ska enligt Kommunallagen pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsbokslutet.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Härjedalens kommun har Deloitte granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2014.

- Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att årsredovisningen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut.
- Ett av de två finansiella målen uppfylls nämligen att alla investeringar ska finansieras med eget kapital. Budgeterat resultat för 2014 var ca 6 mnkr och årets resultat blev ca 0,6 mnkr. Det andra finansiella målet uppfylls inte.
- Det är oroväckande att sjukfrånvaron fortsätter att öka från 5,4 % till 5,5 % av tillgänglig arbetstid. Vi bedömer att en sänkning av sjuktalen är ett ”övergripande verksamhetsmål för en god ekonomisk hushållning.” Målet i kommunen är 5 %.
- En ny modell för verksamhetsmål och uppföljning har tagits i bruk under 2014 där fyra olika perspektiv bedöms: ekonomi, verksamhet, medarbetare och medborgare. Under varje perspektiv finns olika mål som ska bedömas till vilken grad som de uppfyllts. Graden av måluppfyllelse varierar nämnderna emellan och är svår att bedöma och vi kan sammantaget inte bedöma om de övergripande verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning uppnåtts.
- Vi har noterat att kommunen avviker från KRL:s rekommendationer och god redovisningssed i följande:
  - RKR 18: Anslutningsavgifter och investeringsbidrag brutto-redovisas inte. Avvikelsen redovisas öppet under avsnittet ”Redovisningsprinciper”.
  - RKR 13.1: Redovisning av leasingavtal. Samtliga avtal redovisas som operationell leasing och avvikelsen redovisas öppet under ”Redovisningsprinciper”.

Östersund den 30 april 2015

Kjell Pettersson
Uppdragsledare
Certifierad kommunal revisor

Mattias Holmetun
Revisor

2. Inledning

2.1 Bakgrund

Enligt Lag om kommunal redovisning (KRL) ska årsredovisningen redogöra för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut.

Rådet för kommunal redovisning, vars huvuduppgift att främja och utveckla god redovisningssed i kommuner och landsting i enlighet med KRL, har gett ut rekommendationer för den kommunala redovisningen.

I tillämpliga delar ska även normering från Redovisningsrådet och Bokföringsnämnden användas.

Enligt KRL och Kommunallagen (KL) är det styrelsen som ansvarar för årsredovisningens upprättande.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Härjedalens kommun har Deloitte granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2014.

2.2 Revisionsfråga och kontrollmål

Revisorerna ska enligt KL pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsbokslutet.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen.

Granskningen har skett utifrån följande kontrollmål:

- Redogör årsredovisningen för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Är resultatet i årsbokslutet förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om?

2.3 Avgränsning

Granskningen har skett utifrån väsentlighet och risk. Vi har därför granskat ett urval av underlagen utifrån denna bedömning.

2.4 Revisionskriterier och metod

I årsredovisningen har följande delar granskats:

- Förvaltningsberättelse (inklusive drift- och investeringsredovisning)
- Resultat- och balansräkning
- Finansieringsanalys
- Sammanställd redovisning (översiktligt)

Granskning har skett av bilagor och specifikationer till årsredovisningen.

För att granska att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, har ett stickprovsmässigt urval av underlag granskats avseende: existens, periodisering, värdering, ägande rätt och förpliktelser samt huvudsakligt innehåll.

3. Granskningsresultat

3.1 Förvaltningsberättelse

Enligt KRL 4 kapitlet ska förvaltningsberättelsen innehålla en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet (KRL 4:1). Upplysningar ska även lämnas om:

- Sådana förhållanden som inte ska redovisas i balans- eller resultaträkningarna, men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning (KLR 4:1 1p).
- Händelser av väsentlig betydelse som inträffas under räkenskapsåret eller efter dess slut (KRL 4:1 2p).
- Kommunens förväntade utveckling (KRL 4:1 3p).
- Väsentliga personalförhållanden (KRL 4:1 4p) och uppgift om sjukfrånvaro (KRL 4:1a).
- Kommunens investeringsverksamhet (KRL 4:2).
- Redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten (KRL 4:3).
- Hur ett eventuellt negativt resultat ska regleras (KRL 4:4).
- Hur målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts (KRL 4:5).

Sådana upplysningar som avses i KRL 4:1 ska också omfatta sådan kommunal verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer (KRL 8:1), dvs. koncernbolag.

Kommentarer:

Vi bedömer att ovan förhållanden redovisats i allt väsentligt på ett korrekt sätt. Förvaltningsberättelsen är informativ och klagör på ett tydligt sätt hur årets resultat uppstått bland styrelse och nämnder.

Vi bedömer även att kommentarer kring kommunens framtid är tillräckliga men saknar fortfarande en samlad bedömning av respektive nämnds måluppfyllelse.

Sjukfrånvaron redovisas på ett bra sätt men vi saknar kommentarer och analyser kring ökningen av sjuktagen. Vi har noterat att sjukfrånvaron ökat mellan 2013 och 2014 från 5,4 % till 5,5 % av tillgänglig arbetstid. Målet om 5 % för 2014 uppfylls inte.

3.2 Investeringsredovisning

Vi har granskat att:

- Investeringsredovisningen visar kommunens totala investeringsverksamhet
- Investeringsredovisningen är uppställd enligt god redovisningssed
- Beloppen i investeringsredovisningen överensstämmer med bokföring
- Posterna i investeringsredovisningen är överförda till balansräkning och finansieringsanalys
- Jämförelse med tidigare år görs
- Avvikelser i förhållande till budget och investeringskalkyler har analyserats och kommenterats

Kommentarer.

Vi bedömer att investeringsredovisningen är rättvisande. Årets nettoinvesteringar uppgår till ca 46,8 mnkr (budget ca 88,7 mnkr) och ca 43,5 mnkr budgeteras om till 2015. Årets avskrivningar uppgår till ca 33,6 mnkr. Kommunen har en fortsatt hög investeringsnivå men VA-investeringar utgör ca 25 mnkr av årets nettoinvesteringar. VA-investeringar ska, enligt VA-lagen, vara helt taxefinansierade och redovisas i en separat resultat och balansräkning, vilket görs.

3.3 Driftredovisning

Vi har granskat att:

- Budgeterade och redovisade intäkter och kostnader redovisas i sammanfattning
- Redovisade intäkter och kostnader överförs riktigt från bokföringen
- Samma periodiserings principer gäller för både budget och redovisning
- Jämförelse görs med tidigare år
- Driftredovisningen är analyserad i förhållande till ekonomi och fastställda mål

Kommentarer

Vi bedömer att redovisning av budget och utfall för varje nämnd är riktigt redovisade. Bra och tydlig driftredovisning. Samtliga nämnder redovisar ett underskott mot budget. Totalt redovisar nämnderna en avvikelse mot budget med 23,3 mnkr.

Nettokostnaderna har ökat med 5,6 % mellan 2013 och 2014 och uppgår till 103 % av skatteintäkter och statsbidrag, vilket innebär att kommunen inte finansierar verksamheten med egna medel utan behöver finansnettot för att driva verksamheten utan förlust. Om hänsyn tas till finansnettot är andelen 99,9 %, det vill säga kommunen klarar att driva verksamheterna utan underskott endast tack vare finansiella intäkter, aktieutdelning (12,6 mnkr) och ränteintäkter, (2,9 mnkr).

3.4 Balanskrav

Vi har granskat att:

- Kommunen uppfyller balanskravet
- Det vid eventuellt negativt resultat framgår när och på vilket sätt man avser att reglera detta
- Det framgår hur eventuellt tidigare års negativa resultat har reglerats
- Det framgår skälen till att inte reglera ett eventuellt negativt resultat, i de fall fullmäktige beslutat om att sådan reglering inte ska ske.

Kommentarer

Kommunen har inga negativa resultat att reglera utan uppfyller kommunallagens krav på en ekonomi i balans för 2014. Överskottet uppgår till ca 638 kkr för år 2014. Tidigare år har återbetalning av sjukförsäkringspremier (AFA) bidragit till ett positivt resultat i kommunen, exempelvis 12,6 mnkr för 2013. För 2014 har ingen återbetalning skett från AFA.

3.5 God ekonomisk hushållning

Vi har granskat att:

- Kommunen uppfyllt de av fullmäktige fattade verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning
- Kommunen uppfyllt de av fullmäktige fattade finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Kommentarer

Övergripande **verksamhetsmål** av betydelse för god ekonomisk hushållning behöver utvecklas och utveckling pågår. Verksamhetsmål finns för respektive verksamhet samt uppföljning av dessa. Graden av måluppfyllelse varierar nämnderna emellan och är svår att bedöma. Ny modell för verksamhetsmål och uppföljning har tagits i bruk under 2014 där fyra olika perspektiv bedöms: ekonomi, verksamhet, medarbetare och medborgare. Under varje perspektiv finns olika mål som ska bedömas till vilken grad som de uppfyllts.

Finansiella mål: Budgeterat resultat 2014: 6 mnkr. Redovisat resultat: 638 kkr. Alla investeringar ska finansieras med egna medel: Samtliga investeringar har finansierats med eget kapital.

Vi bedömer att ett finansiellt mål uppfyllts (finansiering av investeringar med eget kapital) men vi kan sammantaget inte bedöma om de övergripande verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning uppnåtts. Sjukfrånvaron har vi kommenterat under avsnitt 3.1 där målet om högst 5 % frånvaro av tillgänglig arbetstid inte uppnåtts för kommunen som helhet. Däremot varierar sjukfrånvaron förvaltningarna emellan. Nämnden för bildning, fritid och kultur redovisar exempelvis 4,99 % i sjukfrånvaro medan socialnämnden redovisar 6,42 % i sjukfrånvaro.

3.6 Resultaträkning

Enligt KRL 5:1 ska resultaträkningen redovisa samtliga intäkter och kostnader samt hur det egna kapitalet förändrats under året.

Vi har granskat att:

- Resultaträkningen är uppställd enligt KRL
- Resultaträkningen i allt väsentligt redovisar årets samtliga externa intäkter och kostnader
- Noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster samt möjliggör avstämning mot balanskravet
- Resultaträkningens innehåll är rätt periodiserat

Kommentarer

Vi bedömer att resultaträkningen i allt väsentligt är rättvisande. Finansiella nettointäkter om ca 16,4 mnkr bidrar till kommunens överskott för 2014. Se även kommentarer under avsnitt 3.3 "driftsredovisning".

3.7 Balansräkning

Enligt KRL 5:2 ska balansräkningen redovisa kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Vi har granskat att:

- Balansräkningen är uppställd enligt KRL
- Noter finns i tillräcklig omfattning
- Upptagna tillgångar, avsättningar och skulder existerar, tillhör kommunen och är fullständigt redovisade och rätt periodiserade
- Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats enligt principerna i KRL
- Specifikationer och underlag till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning
- Årets resultat enligt balansräkning överensstämmer med resultaträkningen

Kommentarer

Vi bedömer att balansräkningen visar kommunens ekonomiska ställning och att årets resultat överensstämmer med förändringen av eget kapital. Av kvarstående upptagna kundfordringar i bokslutet, ca 26,1 mnkr återstår ca 3,8 mnkr som fordran i april 2015. Av återstående 3,6 mnkr har ca 1,7 mnkr avskrivits redovisningstekniskt i bokslutet (värdereglerats). Kommunen har köpt in aktier i Härjeåns Kraft AB för ca 2 mnkr.

3.8 Finansieringsanalys

I finansieringsanalysen ska, enligt KRL 7:1, kommunens finansiering och investeringar under räkenskapsåret redovisas.

Vi har granskat att:

- Finansieringsanalysen uppfyller kraven i KRL
- Noter finns i tillräcklig omfattning
- Finansieringsanalysens innehåll överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen

Kommentarer

Finansieringsanalysen uppfyller kraven enligt KRL och visar förändringen av likvida medel under året. Likviditeten har minskat med 17,3 mnkr under 2014.

3.9 Sammanställd redovisning

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen har upprättats enligt gällande bestämmelser och ger en helhetsbild över resultat och ekonomisk ställning. Konsolidering har skett enligt RKR:s rekommendation 8:2.

4.0 Avvikelser från RKR:s rekommendationer och god redovisningssed

Vi har noterat följande avvikelser:

RKR 18: Anslutningsavgifter och investeringsbidrag bruttoredo visas inte. Avvikelsen redovisas öppet under avsnittet "Redovisningsprinciper".

RKR 13.1: Redovisning av leasingavtal. Samtliga avtal redovisas som operationell leasing och avvikelsen redovisas öppet under "Redovisningsprinciper".

Med Deloitte avses en eller flera av Deloitte Touche Tohmatsu Limited, en brittisk juridisk person (Eng: "limited by guarantee"), och dess nätverk av medlemsfirmor, som var och en är juridiskt åtskilda och oberoende enheter. För en mer detaljerad beskrivning av den legala strukturen för Deloitte Touche Tohmatsu Limited och dess medlemsfirmor, besök www.deloitte.com/about.

Deloitte erbjuder tjänster inom revision, skatterådgivning, business consulting och finansiell rådgivning till offentliga och privata klienter inom en mängd branscher. Med ett globalt nätverk av medlemsfirmor i mer än 150 länder, kan Deloitte erbjuda spetskompetens av världsklass och djup lokal expertis för att hjälpa klienter med de insikter de behöver för att ta itu med sina mest komplexa utmaningar. Deloitte har 200 000 medarbetare i nätverket alla fast beslutna att bli standard of excellence.

Detta dokument innehåller endast allmän information. Varken Deloitte Touche Tohmatsu Limited, dess medlemsfirmor eller deras närstående företag (gemensamt kallade "Deloitte Nätverk") lämnar råd eller tjänster genom denna publicering. Innan beslut fattas eller åtgärd vidtas som kan påverka din ekonomi eller din verksamhet, bör du konsultera en professionell rådgivare. Inget företag inom Deloitte Nätverk är ansvarigt för någon skada till följd av att man har förlitat sig på information i detta dokument.